

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/132/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7219207407
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Kunay
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:7219207407.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a sudcov Mgr. Angeliky Sopoligovej a JUDr. Petra Tutka v spore žalobcov 1/ A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C., D. XXX/X, 2/ A. B., nar. X.X.XXXX, bytom C., D. XXX/X, zastúpeného zákonnými zástupcami – žalobcami v 3. a 4. rade, 3/ E. B., nar. X.X.XXXX, bytom C., D. XXX/X a 4/ F. B., nar. X.X.XXXX, bytom D. XXX/X, všetkých zástúpených JUDr. Petrom Harakálym, advokátom, Košice, Mlynská 28, proti žalovanému Komunálna poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, Bratislava, Štefánikova 17, IČO: 31 595 545, zastúpenému JUDr. Felixom Neupauerom, advokátom, Bratislava, Dvořákovo nábrežie 8/A, o náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalovaného proti rozsudku 27C/50/2019-326 z 26.4.2023 Okresného súdu Košice II (teraz Mestského súdu v Košiciach)

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutej vyhovujúcej časti, ktorou žalovaný bol zaviazaný zaplatiť každému zo žalobcov v 1. až 4. rade sumu 16.200 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Zrušuje rozsudok vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi v 1. rade sumu 16.200,00 eur, žalobcovi v 2. rade sumu 16.200,00 eur, žalobcovi v 3. rade sumu 16.200,00 eur a žalobcovi v 4. rade sumu 16.200,00 eur, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a žalobcom v 1. až 4. rade priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, o výške ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením a napokon ďalším výrokom návrh na prerušenie konania zamietol.

2. Vychádzal zo žaloby, ktorou sa žalobcovia v 1. až 4. rade domáhali vyplatenia náhrady nemajetkovej ujmy pre každého z nich po 50.000,00 eur z dôvodu protiprávneho zásahu prevádzky motorového vozidla do ich práva na ochranu osobnosti, čo odôvodnili tým, že žalovaný je poisťovateľom zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla Audi EČV: C. XXXXX, a to na základe poisťnej zmluvy, keď k neoprávnenému zásahu do ochrany ich osobnosti došlo pri dopravnej nehode z dňa 19.8.2016, keď predmetné vozidlo viedol E. C., pričom zachytil žalobcu v 1. rade jazdiaceho na bicykli a prechádzajúceho cez priechod pre chodcov a spôsobil mu ťažkú ujmu na zdraví s ťažkými trvalými následkami, čím došlo i k zásahu do súkromných a rodinných väzieb jednotlivých žalobcov, pričom žalobcovia v 3. a 4. rade sú rodičia žalobcu v 1. rade a žalobca v 2. rade jeho mladší súrodenec. Popísal ďalej podrobne u jednotlivých žalobcov v 1. až 4. rade spôsob zásahu do ich osobnostných práv a zo žaloby mu tiež vyplynulo, že hoci žalobca v 1. rade pri nehode tiež porušil právnu povinnosť, keď cez priechod pre chodcov prechádzal v čase, keď na svetelnom signalizačnom zariadení svietil signál pre chodcov červeným svetlom, avšak vodič motorového vozidla napriek tomu, že tesne pred žalobcom

videl prechádzať cez priechod dvoch cyklistov, nereagoval na situáciu znížením rýchlosti či zvýšením opatrnosti, kvôli čomu aj s poukazom na vek žalobcu v 1. rade a jeho možnosti dostatočne posúdiť následky svojho konania považovali za primeranú mieru jeho spoluúčasti 20 %, a tak žiadali pre každého z nich sumu po 50.000,00 eur (po znížení o 20 % z pôvodne nárokovanej sumy 62.500,00 eur). Vzal do úvahy obranu žalovaného, ktorý namietal, že zo žaloby žiadnym spôsobom nevyplýva skutočnosť, porušenia akej právnej povinnosti sa mal vodič dopustiť, čo by mohlo zakladať jeho zodpovednosť za dopravnú nehodu a naopak zo záverov znaleckého posudku č. 46/2016 G. H. G. vyplynul záver, že nesprávne prvky v technike jazdy cyklistu – žalobcu v 1. rade boli tými prvkami nehodového deja, ktoré kolíznú situáciu vyvolali, a teda za dopravnú nehodu v celom rozsahu zodpovedá práve žalobca v 1. rade, pričom vzniesol aj námietku premlčania nároku. Z uznesenia I. E. J. C., odboru kriminálnej polície, oddelenia vyšetrovania zo dňa 18.1.2017 pod č.k. ČVS: ORP-1756/2-VYS-KE-2016 mu vyplynulo, že trestné stíhanie začaté za prečin ublíženia na zdraví bolo zastavené, lebo skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci, keď predmetom šetrenia bola dopravná nehoda z dňa 19.8.2016, pri ktorej mal páchatel' G. E. C. v C. v čase okolo 20.20 hod. na prechode pre chodcov so svetelnou signalizáciou na ul. Toryská nevenovať dostatočnú pozornosť riadeniu osobného motorového vozidla značky Audi A6 a zachytiť jeho ľavou prednou časťou maloletého žalobcu v 1. rade a spôsobiť mu tak zranenia s dobou liečenia 12 mesiacov. Citoval ďalej vybrané časti odôvodnenia uznesenia zo dňa 18.1.2017, a to predovšetkým podstatné časti výpovedí svedkov K. L. C., G. E. C. a údaje zo znaleckých posudkov. Z posudku G. H. G. č. 46/2016 z 18.12.2016 vyhotoveného pre účely trestného konania mu vyplynuli nasledovné skutočnosti: „Vodič vozidla zn. Audi A6, G. E. C. sa v predmetnom úseku pohyboval rýchlosťou jazdy cca 63 až 69 km/h (pri zohľadnení tolerancie výpočtu $\pm 5\%$), pričom rovnaká rýchlosť jazdy vozidla Audi A6 bola aj v okamihu zrážky s cyklistom. Podľa technicky prijateľného výpočtu priebehu nehodového deja je možné predpokladať, že ak by sa vodič pohyboval po predmetnom úseku rýchlosťou jazdy najvyššou dovolenou, 50 km/h a na vývoj dopravnej situácie reagoval včas, teda v pôvodnom vypočítanom bode reakcie, pričom po uplynutí reakčného času by vozidlo brzdil s využitím maximálneho brzdného spomalenia, tak by nezastavil pred koridorom pohybu cyklistu A. B., pričom rýchlosť jazdy vozidla Audi A6 bezprostredne pred nárazom by bola cca 50 km/h.. Cyklista A. B. mal s najväčšou pravdepodobnosťou možnosť zabrániť vzniku dopravnej nehody tým, ak by sa v predmetnom úseku pohyboval správnou technikou jazdy a nejazdil by s bicyklom po riadne označenom priechode pre chodcov v čase, kedy na svetelnom signalizačnom zariadení svietil signál pre chodcov s červeným svetlom so znamením „Stoj!“, rovnako mal možnosť zabrániť dopravnej nehode tým, ak by svoju jazdu po vyznačenom priechode pre chodcov prerušil v oblasti, ktorú vytvárali šikmé rovnobežné čiary v strede vozovky a teda zastavil by pred koridorom pohybu predmetného vozidla Audi A6. Na základe známych skutočností a technicky prijateľných analýz priebehu nehodového deja je možné s najväčšou pravdepodobnosťou uviesť, že technika jazdy vodiča G. E. C. nebola z technického hľadiska správna, nesprávnym prvkom v technike jeho jazdy bola tá skutočnosť, že sa s vozidlom v predmetnom úseku pohyboval rýchlosťou jazdy cca 63 až 69 km/h (pri zohľadnení tolerancie výpočtu $\pm 5\%$), pričom najvyššia dovolená rýchlosť jazdy pre daný úsek je 50 km/h. Uvedený nesprávny prvok v technike jeho jazdy však nebol tým prvkom nehodového deja, ktorý vyvolal kolíznú situáciu, a rovnako to nebol prvok nehodového deja, ktorý by G. E. C. znemožnil zabrániť dopravnej nehode. Z najväčšou pravdepodobnosťou možno uviesť, že technika jazdy cyklistu A. B. nebola z technického hľadiska správna, nesprávnym prvkom v technike jeho jazdy bola tá skutočnosť, že s bicyklom jazdil po riadne vyznačenom priechode pre chodcov...v čase, kedy na svetelnom signalizačnom zariadení svietil signál pre chodcov s červeným svetlom so znamením „Stoj!“ a súčasne na vývoj dopravnej situácie reagoval oneskorene. Uvedené nesprávne prvky v technike jazdy cyklistu boli tými prvkami nehodového deja, ktoré kolíznú situáciu vyvolali a zároveň to boli prvky nehodového deja, ktoré znemožnili zabrániť dopravnej nehode jak cyklistovi tak aj vodičovi. Z posúdenia možnosti zabránenia vzniku dopravnej nehody vodičom vozidla Audi A6 - nižšou rýchlosťou jazdy (str.37,38) vyplýva, že je možné predpokladať, že ak by sa vodič pohyboval po predmetnom úseku rýchlosťou do 31 km/h a na vývoj dopravnej situácie reagoval včas, teda v pôvodnom vypočítanom bode reakcie, pričom po uplynutí reakčného času by vozidlo brzdil s využitím maximálneho brzdného spomalenia, tak by zastavil pred koridorom pohybu cyklistu A. B.. A ak by sa vodič pohyboval v predmetnom úseku rýchlosťou jazdy do 40 km/h a na vývoj dopravnej situácie reagoval včas, teda v pôvodnom vypočítanom bode reakcie, pričom po uplynutí reakčného času by vozidlo brzdil s využitím maximálneho brzdného spomalenia, tak by došlo ku vzájomnému minútie sa vozidiel. Z posúdenia možnosti zabránenie vzniku dopravnej nehody vodičom vozidla Audi A6 - skoršou reakciou vodiča (str. 40) vyplýva, že je možné predpokladať, že ak by vodič vozidla Audi A6 začal na pohyb cyklistu A. B. reagovať o cca 1,5 sek. skôr, oproti vypočítanému včasnému bodu reakcie, pričom po uplynutí reakčného času by vozidlo brzdil s využitím maximálneho brzdného spomalenia,

tak by došlo k zastaveniu vozidla pred koridorom pohybu cyklistu“. Reprodukoval ďalej podstatné časti výpovedí svedka G. E. C. ako aj znalca G. H. G. vypočutého na pojednávaní dňa 15.6.2022, ktorý zotrval na záveroch svojho znaleckého posudku a doplnil, že z technického hľadiska, keď má vodič zelenú, aj keď vidí cyklistu, nemá povinnosť nič robiť, ani zastaviť vozidlo, keďže ide na zelenú a túto povinnosť má až vtedy, keď vzniká kolízna situácia a ak by v danej chvíli vodič reagoval o 1,5 sekundy skôr, ako bola jeho pôvodná včasná reakcia, tak by dokázal zastaviť vozidlo pred miestom zrážky a keby reagoval o 1,4 sekundy skôr oproti pôvodnej včasnej reakcii, tak by došlo k tesnému minútiu vozidla a cyklistu. Zo znaleckého posudku č. 6/2009 L. E. H., znalca z odboru zdravotníctva a farmácie mu vyplynul rozsah zranení, ktoré žalobca v 1. rade utrpel pri dopravnej nehode dňa 19.8.2016, a to

Oblasť hlavy:

- pomliaždenie mozgu s krvácaním do mozgu v oblasti čelového a spánkového laloka vpravo - vnútrolebkové krvácanie pod tvrdú mozgovú plenu vpravo
- pomliaždenie mozgu s krvácaním do mozgu v oblasti ľavého čelového laloka
- vnútrolebkové krvácanie pod tvrdú mozgovú plenu v čelovobazálnej časti a záhlavnej oblasti vľavo
- podpavúčnicové vnútrolebkové krvácanie
- opuch mozgu s presunom stredočiarových štruktúr
- krvácanie v zadnej jame lebečnej vľavo nad tvrdou mozgovou plenu s rozthnutím tvrdej pleny
- zlomenina záhlavnej kosti vľavo
- zlomenina lebečnej spodiny vľavo
- viacpočetné pomliaždeniny mäkkých tkanív hlavy
- tržná rana na čele vľavo
- tržnozmliaždená rana v záhlaví vľavo

Oblasť hrudníka:

- pomliaždenie so zakrvácaním do pravých a ľavých pľúc
- prítomnosť vzduchu v ľavej pohrudnicovej dutine (pneumothorax)
- zlomenina ľavej kľúčnej kosti

Oblasť končatín:

- otvorená zlomenina pravého predkolenia s posunom úlomkov
- tržnozmliaždená rana pravého predkolenia (7 cm)
- viacpočetné odreniny ľavého predkolenia
- zlomeniny druhej až piatej záprstnej kosti ľavej ruky s posunom úlomkov

Oblasť panve:

- odlomenie striešky kĺbovej jamky ľavého bedrového kĺbu

Celkové následky úrazu:

- traumatický šok ťažkého stupňa

V dôsledku poúrazového stavu boli vykonané operácie a invazívne výkony:

- 19.08.2016 ošetrovanie otvorenej zlomeniny pravého predkolenia v celkovej anestéze znehybnením úlomkov vonkajším fixátorom.
- 19.08.2016 v celkovej anestéze pravostranná kraniektomia (odstránenie časti lebečnej klenby), otvorenie tvrdej pleny a odstránenie krvácania medzi tvrdou plenu a mozgom. Následne vykonaná kraniektomia v záhlaví vľavo s odstránením krvácania
- 24.08.2016 klasická tracheostomia - otvorenie priedušnice vpredu na krku za účelom zlepšenia dýchania a čistenia dýchacích ciest
- 25.08.2016 v celkovej anestéze zrealizovaná pravostranná vonkajšia drenáž mozgových komôr pre poúrazovú vodnatieľku mozgu (hydrocefalus)
- 29.08.2016 v celkovej anestéze odstránený vonkajší fixátor pravého predkolenia a vykonaná vnútrodreňová fixácia dvoma klincami,
- 9.9.2016 napravené zlomeniny záprstných kostí ľavej ruky so znehybnením úlomkov drôtmami
- 19.08.2016 kanylácia stehnovej žily vpravo v lokálnom umŕtvení.
- 20.08.2016 kanylácia stehennej tepny vľavo
- 06.09.2016 kanylácia podkľúčovej žily vpravo
- 28.09.2016, 26.10.2016 a následne ďalšie bronchoskopické vyšetrenia.
- 26.10.2016 opakovaná intubácia a napojenie na umelú pľúcnu ventiláciu (UPV).
- 09.11.2016 v celkovej anestéze ventrikulo - peritoneálna drenáž vpravo (VPD).
- 01.12.2016 extrakcia VP drenáže a zavedenie vonkajšej drenáže vľavo
- 12.12.2016 aplikácia VP drenáže vľavo
- 01.03.2017 zavedená perkutánna gastrostómia
- 05.03.2017 chirurgicky ošetrovaná neuzatvarajúca sa tracheostómia.

- 18.08.2017 extrakcia OSM zo zlomenín záprstných kostí ľavej ruky

- 14.11.2017 v celkovej narkóze vykonaná kranioplastika (náhrada defektu lebečne klenby) s polymethylmetakrylátom (CMW), komplikovaný vznikom pooperačného krvácania nad tvrdú mozgovú plenu. Citoval ďalej podstatné časti výpovedí žalobcov v 1., 3. a 4. rade, ako aj ich podstatnú časť argumentácie svedčiacej v prospech vyhovenia žalobe. Právne vec posúdil podľa § 11, § 13, § 100 ods. 1, ods. 2, § 101, § 427, § 428 a § 441 Občianskeho zákonníka ako aj § 4 a § 15 zákona č. 381/2001 Z.z., ďalej podľa § 1, § 5 ods. 2 zákona č. 215/2006 Z.z. a citoval aj § 1 nar. vlády č. 279/2015 Z.z., § 9 ods. 1 Oznámenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 300/2022 Z.z., ako aj § 4 ods. 1 písm. c/, e/ a f/, § 4 ods. 2 písm. d/, § 16 ods. 1, 4 a § 66 ods. 2 písm. d/ a e/ zákona č. 8/2009 Z.z. a aplikoval aj § 19 písm. b/ CSP. Vo vzťahu k námietke aktívnej legitimácie žalobcov vznesenej žalovaným poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/65/2013 zo dňa 28.5.2014, podľa ktorého ochrana osobnosti na rozdiel od trestnoprávnej ochrany je žalovaná na objektívnom zodpovednostnom princípe, a teda sa nevyžaduje na vznik zodpovednosti zavinenie toho, kto neoprávnený zásah do osobnostného práva vykonal, a preto aj keď v trestnom konaní bolo voči vodičovi zastavené trestné stíhanie, nemá to vplyv na objektívnu zodpovednosť prevádzkovateľa za škodu podľa § 427 Občianskeho zákonníka, ktorá nastupuje bez ohľadu na zavinenie. Z vykonaného dokazovania mu vyplynulo protiprávne konanie vodiča (objektívna zodpovednosť), ktorý porušil niekoľko závažných ustanovení zákona o cestnej premávke, a to § 4 ods. 1 písm. c/, e/, f/, ods. 2 písm. d/, § 16 ods. 1, 4 zákona č. 8/2009 Z.z. v znení účinnom v čase dopravnej nehody a to tým, že sa: 1. Plne nevenoval vedeniu vozidla a sledovaniu situácie v cestnej premávke, inak by si všimol včas všetkých troch cyklistov na ceste, nie len dvoch, pričom viditeľnosť bola dobrá ako to vyplýva z výpovede vodiča aj spolujazdkyne. Z výpovede samotného vodiča vyplýva, že bezprostredne pred dopravnou nehodou spozoroval dvoch maloletých cyklistov idúcich cez priechod, pričom zo znaleckého posudku vyplýva, že išli v krátkej vzdialenosti pred žalobcom v 1. rade, a aj z výpovede spolujazdkyne vyplýva, že „...prví dvaja cyklisti cez cestu rýchlo preleteli a ten tretí hneď v prívесе za nimi...asi vo vzdialenosti jedného bicykla“. Okrem toho zo znaleckého posudku aj z výpovede znalca vyplýva, že ak by vodič reagoval o 1,5 sekundy skôr ako bola pôvodná včasná reakcia vodiča, tak by dokázal zastaviť vozidlo pred miestom zrážky a keby reagoval o 1,4 sekundy skôr oproti jeho pôvodnej včasnej reakcie, tak by došlo k tesnému minútiu vozidla a cyklistu.

2. Nedbal na zvýšenú opatrnosť voči cyklistom a chodcom, najmä deťom, nakoľko žalobca v 1.rade mal v čase dopravnej nehody 14 rokov, ako aj ďalší dvaja cyklisti, ktorý boli s ním, čo vodič vnímal, ako to vyplýva zo samotnej výpovede vodiča, že „...bezprostredne pred dopravnou nehodou spozoroval na priechode pre chodcov dvoch maloletých cyklistov idúcich cez priechod.“

3. Viedol vozidlo krátko po požití alkoholu, nakoľko z výpovede spolujazdkyne vyplýva, že „... striedali podniky degustovali víno ... okolo 20.00 hod. odchádzali autom...“. Dopravná nehoda bola o 20.20 hod..

4. Neprispôsobil rýchlosť jazdy, nakoľko jazdil v obci rýchlosťou 63 až 69km/hod., namiesto 50 km/h., pričom zo znaleckého posudku vyplýva, že kolízii by zabránil, ak by sa pohyboval v predmetnom úseku rýchlosťou do 40 km/h a na vývoj dopravnej situácie reagoval včas a brzdil s využitím maximálneho brzdného spomalenia.

5. Nezotrval na mieste dopravnej nehody až do príchodu policajta, ale utiekol ako to vyplýva z jeho výpovede, aj K. G. L. C., ale aj spolujazdkyne, že „... Keď vyšla von z auta pána C. hľadala, tak ho už nevedela nájsť. Hneď mu volala na mobil, pričom dlhú chvíľu mal obsadzovací signál a potom už bol vypnutý...“.

6. Útekom z miesta dopravnej nehody, nezdržal sa konania, ktoré by bolo na ujmu vyšetrenia dopravnej nehody, a to zistenia množstva alkoholu v krvi počas dopravnej nehody, resp. vplyv alkoholu u vodiča na jeho reakčnú schopnosť. Ako z výpovede K. G. L. C. zo dňa 20.8.2016 vyplýva „ ... tým že E. C. opustil miesto dopravnej nehody na ktorom sa zdržal podľa záznamu zo služobného vozidla približne 1 minútu a 50 sekúnd, nebolo možné ho podrobiť dychovej skúške na alkohol.“ Pričom z výpovede svedkyne M. D., je zrejmé, že vodič riadil auto krátko po požití alkoholu ako to je uvedené vyššie.

7. Neprispôsobil rýchlosť jazdy okolnostiam, ktoré možno predvídať, nakoľko keď zbadal prekážku na ceste (dvoch maloletých cyklistov), ktorí išli v krátkej vzdialenosti pred žalobcom v 1. rade, ako to vyplýva zo znaleckého posudku aj z výpovede spolujazdkyne, neznižil rýchlosť už aj tak neprimeranú (63 až 69 km/hod.) a nezvýšil opatrnosť, pričom zo znaleckého posudku vyplýva, že by kolízii zabránil, a by sa pohyboval v predmetnom úseku rýchlosťou do 40 km/h a na vývoj dopravnej situácie reagoval včas a brzdil s využitím maximálneho brzdného spomalenia. Mal za preukázané, že k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcov došlo v dôsledku dopravnej nehody dňa 19.8.2016, ktorá bola spôsobená motorovým vozidlom Audi A6 a i keď trestné stíhanie vodiča bolo zastavené občianskoprávna sankcia vzniká na objektívnom základe. Mal za to, že vodič porušil hneď niekoľko ustanovení zákona

o cestnej premávke a ako prevádzkovateľ motorového vozidla je objektívne zodpovedný za nemajetkový zásah a žalobcovia tak boli aktívne legitimovaní na podanie žaloby. Pri nehode došlo k zásahu do telesnej integrity žalobcu v 1. rade, u ktorého ťažké zranenia životne dôležitých orgánov ako mozgu a pľúc zanechali závažné trvalé následky, a teda zásah je spôsobilý vyvolať ujmu v osobnostných právach, a to u všetkých žalobcov žijúcich v spoločnej domácnosti v harmonickom rodinnom zväzku. Z výpovede žalobcov a z lekárskejších správ mal za preukázanú závažnú ujmu na ich právach na súkromný a rodinný život, keď v dôsledku zásahu sa zmenil obsah a kvalita vzájomnej väzby založenej na rodičovskej a súrodeneckej láske, keď predmetný zásah bol vykonaný v najhoršej možnej intenzite a nemožno ho odčiniť ospravedlnením s prihliadnutím na trvalé zdravotné problémy žalobcu v 1. rade a neodstrániteľnú ujmu v narušení rodinných vzťahov a perspektívy života ďalších žalobcov. Nebolo sporné, že v čase dopravnej nehody zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla Audi A6 bola poistená na základe poisťovnej zmluvy, a preto žalovaný je podľa § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z.z. v spore pasívne legitimovaný, keďže poisťovňa kryje aj náhradu spôsobenej nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Na odôvodnenie existencie pasívnej legitimácie žalovaného v spore citoval a špecifikoval vybrané rozhodnutia Najvyššieho súdu SR. Ku vznesenej námietke premičania tiež poukázal na vybrané konkretizované rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR a túto námietku považoval za nedôvodnú, keďže zásah do osobnostných práv žalobcov bol dňa 19.8.2016 a žaloba bola podaná v trojročnej lehote. Pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy aplikoval ust. § 13 Občianskeho zákonníka, vychádzajúc zo závažnosti vzniknutej ujmy ako aj z okolností, za ktorých došlo k porušeniu práva, pričom prihliadol aj na výšku nemajetkovej ujmy stanovenej zákonom č. 215/2006 Z.z. o obetiach trestných činov, ktorý zákon upravuje odškodnenie obetí násilných trestných činov vo výške 50-násobku minimálnej mzdy, ktorá v roku 2016 predstavovala 405,00 eur mesačne a jej 50-násobok je tak 20.250,00 eur. V čase vyhlásenia rozsudku táto suma predstavovala 35.000,00 eur. Bol toho názoru, že trvalé následky u žalobcu v 1. rade a citová ujma vzniknutá celej rodine sa hodnotovo vyčíslieť nedá, ale z právneho hľadiska je porovnateľná s inými obdobnými prípadmi, a preto pri rozhodovaní zohľadnil aj rozhodovaciu prax súdov, kedy bola stanovená náhrada vo výške 20.000,00 eur až 25.000,00 eur za situácie, že škodca resp. vodič vozidla bol uznaný vinným a odsúdený za spáchanie trestného činu (napr. rozsudok KS Žilina sp. zn. 8Co/264/2013, KS Banská Bystrica sp. zn. 15Co/171/2012, OS Prešov sp. zn. 10C/294/2014, KS Košice sp. zn. 5Co/496/2016, OS Skalica sp. zn. 7C/3/2018, KS Trenčín sp. zn. 6Co/80/2017, KS Bratislava sp. zn. 7Co/57/2014, KS Trenčín sp. zn. 6Co/80/2017, KS Prešov sp. zn. 6Co/123/2017, OS Spišská Nová Ves sp.zn. 8C/4/2021, OS Čadca sp. zn. 16C/292/2016, KS Trnava sp. zn. 23Co/337/2016 v spojení s NS SR sp. zn. 6Cdo/206/2017, OS Martin sp. zn. 5C/312/2014). Vzal do úvahy okolnosti, za ktorých došlo k neoprávnenému zásahu, keď podľa znaleckého posudku vyhotoveného v trestnom konaní mu vyplynula nesprávna technika jazdy vodiča, a to pre vyššiu ako povolenú rýchlosť, aj keď táto nebola príčinou kolízie a rovnako aj nesprávna technika jazdy žalobcu v 1. rade jazdiaceho po priechode napriek signálu s červeným svetlom. Pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy za právne významné považoval, že vodič porušil závažné ustanovenia zákona o cestnej premávke, pričom pri ich dodržaní mohol zabrániť dopravnej nehode, ako dospelý človek s dlhoročnými skúsenosťami pri vedení motorového vozidla, keď videl prekážku na priechode pre chodcov (maloletých cyklistov), nereagoval na situáciu znížením rýchlosti a plnou rýchlosťou, podstatne vyššou ako povolenou narazil do maloletého dieťaťa – žalobcu v 1. rade. Prihliadal tiež na vek žalobcu, ktorý v čase nehody mal len 14 rokov a ako maloleté dieťa nemal dostatok potrebných životných skúseností na rozdiel od vodiča a zmienil aj okolnosť, že vodič krátko pred dopravnou nehodou požíval alkoholické nápoje a po dopravnej nehode z miesta ušiel a pri stanovení podielu zúčastnených osôb na nehode prihliadal aj na špecifikované rozhodnutia všeobecných súdov a za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy u jednotlivých žalobcov považoval sumu 20.250,00 eur a túto znížil po zohľadnení 20 % podielu poškodeného – žalobcu v 1. rade na vzniku nehody, a to na sumu pod 16.200,00 eur u každého zo žalobcov. Náhradu stanovil teda v zhodnom rozsahu, nakoľko žalobcovia žijú v spoločnej domácnosti a vzhľadom na ich úzke rodinné vzťahy je rovnaký zásah do súkromia každého z nich a vo výsledku žalobu nad priznanú sumu zamietol. Návrh žalovaného na prerušenie konania zamietol, keďže v priebehu konania trestné stíhanie vodiča bolo zastavené. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP a vzal do úvahy, že rozhodovanie o nemajetkovej ujme sa vyznačuje určitými špecifikami, keďže výška plnenia závisí aj na úvahe súdu a preto žalobcovia výsledok sporu ovplyvniť nevedia a tak nepriznanie náhrady nemajetkovej ujmy v celej uplatnenej výške nepredstavuje čiastočný procesný neúspech žalobcov a preto im priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% voči žalovanému a to z priznanej náhrady nemajetkovej ujmy.

3. Rozsudok v jeho vyhovujúcej časti a v súvisiacom výroku o trovách konania napadol včas podaným odvolaním žalovaný, navrhol žalobu ako celok zamietnuť alebo alternatívne primerane proporcionálne a spravodlivo stanoviť výšku náhrady nemajetkovej ujmy v nadväznosti na mieru spoluzavinenia žalobcu v 1. rade, poukázal na závery znaleckého posudku G. H. G., podľa ktorého nesprávne prvky v technike jazdy cyklistu – žalobcu v 1. rade boli tými prvkami nehodového deja, ktoré kolíznu situáciu vyvolali a ktoré zároveň znemožnili vodičovi vozidla Audi A6 zabrániť dopravnej nehode a mal za to, že okresný súd vec nesprávne posúdil, keď napriek tomu a napriek výsluchu znalca v konaní označil zodpovednosť vodiča ako objektívnu podľa § 427 Občianskeho zákonníka a spolupodiel žalobcu v 1. rade stanovil len v rozsahu 20%. Nesúhlasil preto s odôvodnením napadnutého rozsudku a hoci vzniknutej situácie mu je z ľudských dôvodov ľúto, závery rozsudku nemožno považovať za udržateľné, proporcionálne a v širšom ponímaní za spravodlivé a naopak ich možno označiť za arbitrárne. Konajúci súd v ods. 36. a 37. odôvodnenia uviedol, ako dospel k záveru o objektívnej zodpovednosti vodiča v zmysle § 427 Občianskeho zákonníka, keď konštatoval viaceré porušenia jeho povinností v zmysle zákona o cestnej premávke, avšak opomenul, že žiadna z týchto okolností nebola v priamej príčinnej súvislosti so vznikom dopravnej nehody, ba nemala vplyv na možnosť vodiča jej vzniku zabrániť. Pri skúmaní dôvodov nehody bolo nevyhnutné vychádzať z momentov vyvolávajúcich z technického hľadiska situáciu vedúcu k dopravnej nehode a skúmať primeranosť a včasnosť konania a reakcií jednotlivých účastníkov nehody. Vychádzajúc zo záverov znaleckého posudku zdôraznil, že okresný súd § 427 ods. 1 vyložil nesprávne, keď prezumoval, že pre zodpovednosť vodiča postačuje stret s prevádzkou dopravného prostriedku a vznik škody. Aj pri objektívnej zodpovednosti podľa § 427 je nutné skúmať príčinu vzniku škody, čomu zodpovedá aj znenie § 428 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa nemôže prevádzkovateľ zbaviť zodpovednosti, pokiaľ škoda bola spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke. Podľa ustálenej skutkovej situácie je zjavné, že okolnosť spôsobujúca škodu v danom prípade nemá pôvod v prevádzke vozidla, ale v spôsobe jazdy žalobcu v 1. rade, pričom sa nejednalo teda o okolnosť majúcu pôvod v rozhodovaní a konaní vodiča. Tento podľa posudku reagoval včasne na kolíznu situáciu vyvolanú žalobcom v 1. rade a pokiaľ by chcel zabrzdiť pred miestom stretu, musel by ísť rýchlosťou do 31 km/h. Citoval vybrané časti z judikátov R 80/1970 a R 3/1984, ktoré podľa neho potvrdzujú nesprávne právne posúdenie zo strany okresného súdu pri aplikácii § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka. Nemôže preto byť zaviazaný k náhrade škody uplatnenej žalobcami, nakoľko neboli splnené podmienky v zmysle § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka k vzniku zodpovednosti vodiča za škodu spôsobenú dopravným prostriedkom. Vzhľadom na uvedené navrhol žalobu zamietnuť a ak by sa odvolací súd s jeho argumentáciou nestotožnil, navrhol prehodnotiť mieru spoluzavinenia žalobcu v 1. rade na vzniku a následkoch dopravnej nehody, keď stanovený rozsah 20% je zjavne neprimeraný. Uviedol, že čo sa týka samotného základu výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch zo strany okresného súdu (pred zohľadnením spoluzavinenia), túto v zásade nepovažuje za neprimeranú, avšak rozsudok je podľa neho arbitrárny, pokiaľ v rovnakej výške priznal náhradu samotnému priamemu poškodenému, ako aj ostatným žalobcom a to so stručným odôvodnením, že žalobcovia žijú v spoločnej domácnosti a „je rovnaký zásah do súkromia každého z nich“. Aj rozhodnutie o trovách konania považoval za rozporné s CSP a za arbitrárne, keď v zmysle procesného predpisu sa o trovách rozhoduje zásadne podľa pomeru úspechu. Absentuje zákonný dôvod na priznanie náhrady trov konania žalobcom v rozsahu 100%, keď títo v takom prípade neznášajú žiadne riziko trov konania a to ani v prípade, ak by mali úspech výslovne zanedbateľný, či len symbolický. Pri akceptácii princípu úspešnosti by práve on mal mať nárok na náhradu trov konania v rozsahu 35,20% a na podporu svojho názoru citoval vybrané časti z rozhodnutí Okresného súdu Nitra a Krajského súdu v Nitre. Ak by sa s jeho návrhom odvolací súd nestotožnil, navrhol vypustiť z výroku o trovách konania dovetok, podľa ktorého trovy majú byť vypočítané z priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, keď je nevyhnutné brať do úvahy aj § 10 ods. 8 vyhlášky č. 655/2004 Z.z.

4. Žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného zhrnuli svoju podstatnú argumentáciu z hľadiska existencie zodpovednosti za škodu prevádzateľa motorového vozidla, po strete s ktorým žalobca v 1. rade utrpel škodu na zdraví a zásah do osobnostných práv. Trvali na tom, že spôsobená škoda bola vyvolaná osobitnou povahou prevádzky pohybujúceho sa motorového vozidla, nakoľko práve v dôsledku jednotlivých charakteristických vlastností tejto osobitnej prevádzky a ich pôsobenia na telo žalobcu v 1. rade (rýchlosť, smer jazdy, sila, hmotnosť vozidla, tvrdosť jeho konštrukcie) došlo ku vzniku ťažkých poškodení na zdraví a tieto poškodenia neboli vyvolané pôsobením síl pochádzajúcich z jeho telesného organizmu, ale práve pôsobením síl pochádzajúcich z technickej konštrukcie motorového vozidla a povahy jeho prevádzky. Hodnotili tiež oboznamovaný znalecký posudok, ktorý znalec vyhotovil pre

účely zistenia prípadnej trestnoprávnej zodpovednosti vodiča za vznik nehody, ktorá je svojou povahou prísne subjektívnou zodpovednosťou a znalec okolnosti hodnotil z hľadiska technického a nie z hľadiska ich právneho posúdenia, čo je v kompetencii súdu. Posúdenie striktného dodržania právnych povinností na základe právneho výkladu pravidiel cestnej premávky je potrebné dať do súvislosti s možnosťami vodiča zabrániť dopravnej nehode, čo má vplyv na aplikáciu ust. § 428 druhej vety Občianskeho zákonníka. Na vodiča sa v čase nehody, bezprostredne pred ňou a po nej vzťahovalo niekoľko zásadných právnych povinností, keď tento bol povinný venovať sa plne vedeniu vozidla a sledovať situáciu v cestnej premávke, dbať na zvýšenú opatrnosť voči cyklistom a chodcom, najmä deťom, nevieť vozidlo v takom čase po požití alkoholu, prispôbiť rýchlosť jazdy, okrem iného aj okolnostiam, ktoré možno predvídať, jazdiť v obci rýchlosťou najviac 50 km/h a zotrvať na mieste dopravnej nehody až do príchodu policajta a zdržať sa konania, ktoré by bolo na ujmu vyšetrenia dopravnej nehody, ktoré povinnosti vyplývajú zo špecifikovaných ustanovení zákona a všetky tieto povinnosti vodič motorového vozidla porušil, pričom pri ich riadnom dodržaní bolo v jeho dispozícii dopravnej nehode zabrániť. Aj zo znaleckého posudku je zrejmé, že vodič motorového vozidla spozoroval na priechode pre chodcov bezprostredne pred nehodou dvoch cyklistov idúcich cez priechod v krátkej vzdialenosti pred žalobcom v 1. rade a napriek tejto skutočnosti vodič rýchlosť neznižil a nezvýšil opatrnosť a pri vyhýbaní sa prvým dvom cyklistom si žalobcu ani nevšimol. Citovali vybrané časti z posudku a uzavreli, že ak by rýchlosť jazdy vodiča bola primeraná a neprekračujúca maximálne povolenú rýchlosť, pri zvýšenej opatrnosti v dôsledku vizuálneho vnímania cyklistov prechádzajúcich cez priechod pre chodcov mohol vodič zrážke brzdením vozidla jednoznačne zabrániť. Z hľadiska objektívneho je spravodlivé klásť väčšiu ťarchu zodpovednosti za prípadné porušenie právnych povinností práve na vodiča motorového vozidla a to kvôli tomu, že prevádzka motorového vozidla je zo svojej povahy nepochybne silnejšou a omnoho nebezpečnejšou v porovnaní so žalobcom, ako účastníkom cestnej premávky jazdiacim na bicykli a je nutné vziať do úvahy aj rozumovú vyspelosť vodiča na jednej strane a žalobcu v 1. rade na druhej strane. Je potrebné prihliadnúť aj na to, že vodič pred dopravou nehodou zjavne požíval alkoholické nápoje a zistenie miery ich požitia zmaril samotný vodič, keďže po vzniku nehody z miesta ušiel. Ak by vodič išiel aspoň povolenou rýchlosťou, tak nárazová rýchlosť do žalobcu v 1. rade by bola výrazne nižšia, čo je významné pre rozsah spôsobených následkov. Pri rešpektovaní všetkých právnych povinností zo strany vodiča, tento mal a mohol dopravnej nehode zabrániť a nie je možné preto zbavenie sa zodpovednosti podľa § 428 Občianskeho zákonníka. Taktiež úplné zbavenie sa zodpovednosti aplikáciou § 441 Občianskeho zákonníka je možné len výnimočne, napr. v prípade sebevražedného úmyslu poškodeného, o ktorý prípad u žalobcu v 1. rade zjavne nešlo. Práve s poukazom na možnosti vodiča pri dodržaní všetkých zákonných povinností zabrániť vzniku nehody a s prihliadnutím na jeho silnejšie postavenie je podľa nich pri posudzovaní objektívnej zodpovednosti prevádzateľa motorového vozidla a subjektívnej zodpovednosti žalobcu v 1. rade podľa § 441 Občianskeho zákonníka na druhej strane primerané zohľadniť spoluvinu žalobcu v 1. rade v rozsahu 20%. Súhlasili tiež s rozhodnutím o trovách konania, keďže rozhodnutie súdu záviselo od jeho voľnej úvahy, čo je aj v súlade so súdnou praxou, na ktoré rozhodnutia v konkrétnostiach poukazovali. Výška náhrady ujmy podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka nie je presne definovaná a stanovuje ju až súd svojou úvahou a preto nemôže byť považované za procesný neúspech žalobcov, ak súd stanoví nižšiu výšku náhrady, ako bola uplatnená.

5. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, účinného od 1.7.2016, ďalej len „CSP“), prejednal odvolanie žalovaného ako odvolanie podané včas (§ 362 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 a § 361 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné v súlade s § 355-358 CSP (pokiaľ bolo podané odvolanie proti napadnutému rozhodnutiu vo vyhovujúcom výroku vo veci samej a vo výroku o trovách konania, mimo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti), bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a § 380 ods. 1, 2 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ CSP, keďže odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. d/ CSP je inou vadou konania, ktorá subsumuje aj nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia s odkazom na § 220 CSP, a to s prihliadnutím aj na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle § 380 ods. 2 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je nedôvodné a preto napadnutý rozsudok vo vyhovujúcom výroku potvrdil ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP s odkazom na ust. § 387 ods. 2 CSP, keďže sa s odôvodnením napadnutého rozhodnutia plne stotožňuje a len na zdôraznenie správnosti napadnutý rozsudok dopĺňa o ďalšie skutočnosti.

6. Rozsudok odvolacieho súdu bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 8.2.2024 o 11.20 hod., po predchádzajúcom oznámení miesta a času tohto procesného úkonu na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Košiciach v súlade s ust. § 219 ods. 1, 3 a § 378 ods. 1 CSP.

7. Odvolateľ, t.j. žalovaný odvolanie odôvodnil podľa ust. § 365 ods. 1 CSP tým, že b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

8. Žalovaným uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP je naplnený vtedy, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Obsah práva na spravodlivý proces je pomerne široký a medzi jeho zložky možno zaradiť predovšetkým právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý a navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, či právo na jeho preskúmanie.

9. Odvolací súd konštatuje, že v predmetnej veci odvolateľ poukazoval na nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku, čo je inou vadou konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (viď v tomto smere aj Stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR z 3.12.2015 uverejnené v Zbierke stanovísk NS SR a súdov SR 1/2016) a keďže odôvodnenie napadnutého rozhodnutia reflektuje v zmysle § 220 ods. 2 CSP na odôvodnenie relevantných skutočností zdôvodnenia rozhodnutia vo veci samej, je nenaplnený v spore odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP.

10. Podľa § 220 CSP v písomnom vyhotovení rozsudku sa po slovách "V mene Slovenskej republiky" uvedie označenie súdu, mená a priezviská sudcov rozhodujúcich vo veci, presné označenie strán a ich zástupcov, iných subjektov, označenie prejednávaného sporu, výrok, odôvodnenie, poučenie o lehote na podanie odvolania, o tom, na ktorý súd sa odvolanie podáva a o náležitostiach odvolania, poučenie o možnosti exekúcie a deň a miesto vyhlásenia. V odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Ak sa súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozsudku obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu. Jednotlivé odseky odôvodnenia rozsudku sa označujú arabskými číslicami.

11. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia podľa § 220 ods. 2 CSP uviedol skutočnosti, z ktorých vyplýva, čoho sa žalobcovia domáhajú, aké skutočnosti tvrdia, aké dôkazy označili, aké prostriedky procesného útoku použili a ako sa vyjadril žalovaný s tým, že jasne a výstižne vysvetlil, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán sporu, v znení ktorých aké skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie a to, ktoré dôkazy vykonal a z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil a rovnako ako vec právne posúdil s tým, že podľa odvolacieho súdu je odôvodnenie napadnutého rozsudku presvedčivé a pokiaľ žalovaný uvádzal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je nepreskúmateľné, je táto jeho odvolacia námietka neopodstatnená, čím v spore nie je naplnený ani odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. d/ CSP a ani v zmysle § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, keďže na iné skutočnosti žalovaný nepoukazoval.

12. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP je daný v prípade nesprávneho postupu súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov vykonaného dokazovania, teda v prípade, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne nevyšli počas konania nijak inak najavo. Môže sa jednať aj o prípad, keď súd neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané alebo vyšli počas konania najavo inak. O nesprávne skutkové zistenie môže ísť aj v prípade,

ak dôjde k logickému rozporu v hodnotení dôkazov, t.j. skutočnosti, ktoré vyplynuli z prednesov strán sporu alebo vyšli v konaní najavo inak súd vyhodnotil tak, že to vyvolávalo logický rozpor. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 ods. 1, 2 CSP alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, 193 a 205 CSP, pričom sa jedná o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvého stupňa vec posúdil po právnej stránke.

13. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu za zistený skutkový stav, t.j. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávne právne posúdenie veci predstavuje právnu vadu rozhodnutia. Tento odvolací dôvod je naplnený, ak došlo k omylu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd neaplikoval príslušnú právnu normu, ktorú mal správne použiť alebo namiesto príslušnej právnej normy aplikoval inú, nesprávnu právnu normu, alebo aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval alebo v skutkových okolnostiach nevyvodil zodpovedajúce právne závery o právach a povinnostiach sporových strán.

14. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie svojim procesným postupom neodňal stranám sporu právo na spravodlivý proces, pričom rozhodnutie zodpovedá zákonným predpokladom v zmysle § 220 ods. 2 CSP a rovnako súd prvej inštancie procesne konal v zmysle § 191 a nasl. CSP, čo sa týka vyhodnotenia vykonaného dokazovania, ako aj právneho posúdenia veci, nakoľko predmetom konania je nárok uplatnený v zmysle § 11 až 13 Občianskeho zákonníka.

15. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

16. Podľa ustanovenia § 11 Občianskeho zákonníka (ďalej ako „OZ“) fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

17. Aj odvolací súd konštatuje, že vážne a nezvratné poškodenie zdravia žalobcu 1/ je závažným zásahom do práva na ochranu osobnosti žalobcu 1/, pričom to, že ide o zásah neoprávnený, spôsobený konaním vodiča G. E. C., je zrejmé, keďže súd nemal pochybnosti o príčinnej súvislosti medzi jeho konaním a následkom v osobnostnej sfére žalobcu 1/, keď žalobca 1/ stratil možnosť plnohodnotného rozvoja rodinného života a ostal ochudobnený o situácie, zážitky a momenty spojené s jeho detstvom, ktoré prežíva a môže prežívať ktorékoľvek iné zdravé dieťa a preto žalobca 1/ má byť odškodnený za takto spôsobené trápenie a stratu príležitosti prežiť život so všetkými možnými pocitmi a radosťami ako iné deti, ktoré takým poškodením zdravia zavineným treťou osobou, netrpia. Ujma žalobcovi 1/ v sfére jeho vnútorného sveta a medziľudských vzťahov v rodinnom a súkromnom živote preto nepochybne vznikla a takú ujmu by za závažnú považoval každý iný človek. Taktiež u žalobcu v 2. rade týmto konaním došlo k zásahu do jeho súkromia a rodinného života, a to rovnako nezvratným a výrazným spôsobom, keďže medzi ním a jeho starším súrodencom existoval a existuje blízky vzťah, majúci teraz úplne odlišnú kvalitu. Rovnako došlo k zásahu do rodinného života žalobcov 3/ a 4/, ktorí ako rodičia žalobcu 1/, jeho situáciou boli ťažko a nenapraviteľne zasiahnutí a poskytujú mu sústavnú a pravidelnú starostlivosť.

18. Z uvedeného možno bez pochybností uzavrieť, že telesná integrita žalobcu 1/ bola zasiahnutá ťažkým spôsobom s nezvratnými dôsledkami pre jeho ďalší život. To, že sa nemôže uplatniť v živote a v spoločnosti, predstavuje zásah do práv na ochranu jeho osobnosti, titulom narušenia súkromia, života, zdravia, rodinných vzťahov zmysle § 11 OZ, čo aj zákon, ako aj rozhodovacia prax pripúšťa (viď rozhodnutie NS SR 7Cdo/65/2013 z 28.5.2014 bod 4. tohto rozsudku).

19. Odvolací súd dopĺňa, že z ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch (tzv. materiálna satisfakcia) môže súd priznať vtedy, ak morálna satisfakcia na vyváženie a zmiernenie nepriaznivých následkov protiprávneho zásahu do osobnostných práv nepostačuje, najmä ak bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby, alebo jej vážnosť v spoločnosti. Dôvody priznania materiálnej satisfakcie sú v tomto ustanovení uvedené len demonštratívne. Ako morálne zadostučinenie (ospravedlnenie), tak aj peňažné zadostučinenie

(náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch) sledujú cieľ primerane, t.j. s ohľadom na okolnosti konkrétneho prípadu zodpovedajúcim, postačujúcim a zároveň účinným spôsobom zmierniť nepriaznivé následky neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti. Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je vždy - v závislosti od individuálnych okolností daného prípadu - existencia závažnej ujmy. Prítom za závažnú treba považovať ujmu, ktorú fyzická osoba objektívne - najmä vzhľadom k povahe, intenzite, trvaniu a rozsahu pôsobenia nepriaznivého následku môže pociťovať a prežívať ako ujmu značnú (v značnej miere), čo predpokladá zhodnotenie ako podľa celkovej povahy prípadu, tak podľa jeho jednotlivých okolností. Zákon pre určenie výšky primeraného zadosťučinenia v peniazoch stanovuje ako kritériá posudzovanie miery závažnosti vzniknutej nemajetkovej ujmy (čím závažnejšia je čo do svojej intenzity a trvania, tým vyššia by mala byť aj suma peňažného zadosťučinenia) a okolností, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo (§ 13 ods. 3 OZ). Platná právna úprava však neurčuje medze zadosťučinenia za neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti formou náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, preto súd musí v každom jednotlivom prípade vychádzať z dostatočne zisteného skutkového stavu a v tomto rámci (pri svojej úvahe) sa opierať o konkrétne a preskúmateľné hľadiská. Vlastný zásah do osobnostných práv je potrebné hodnotiť vždy objektívne s prihliadnutím na konkrétnu situáciu, za ktorej k neoprávnenému zásahu došlo (tzv. konkrétne uplatnenie objektívneho kritéria), ako i na osobu postihnutej fyzickej osoby (tzv. diferencované uplatnenie objektívneho kritéria). Uplatnenie konkrétneho a diferencovaného objektívneho hodnotenia znamená, že o zásah do osobnosti fyzickej osoby v značnej miere pôjde len tam, kde za konkrétnej situácie, za ktorej k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo, ako i s prihliadnutím na dotknutú osobu, je možné spoľahlivo vyvodiť, že by vzniknutú nemajetkovú ujmu vzhľadom na intenzitu a trvanie nepriaznivého následku, pociťovala ako závažnú spravidla každá fyzická osoba nachádzajúca sa na mieste a v postavení postihnutej osoby (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo/83/2011 z 27.10.2012), s prihliadnutím aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky 30Cdo/947/2011 z 27. septembra 2012, podľa ktorého pri ťažkom, trvalom poškodení zdravia blízkej osoby môže za istých okolností dôjsť ešte k závažnejšiemu zásahu do práva na ochranu osobnosti, ako je to v prípade smrti blízkej osoby, keďže smútok zo smrti blízkej osoby totiž môže postupom času odznieť, avšak pri ťažkom zdravotnom postihnutí blízkej osoby je dotknutá osoba konfrontovaná každodenne s týmto nezvratným stavom a negatívne, frustrujúce či depresívne pocity sa takto opätovne obnovujú a opakujú.

20. Súd prvej inštancie uplatnený nárok žalobcov posudzoval o.i. podľa ust. § 11 a § 13 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, ktoré správne interpretoval a v zásade správnym spôsobom aj aplikoval na zistený skutkový stav. Dospel k záveru, že ochrana osobnosti, na rozdiel od trestnoprávnej ochrany je založená na objektívnom zodpovednostnom princípe a na vznik takejto zodpovednosti sa nevyžaduje zavinenie toho, kto neoprávnený zásah do osobnostného práva vykonal. Dôvodil, že i keď trestné stíhanie vodiča G. E. C. bolo zastavené, nemá to vplyv na objektívnu zodpovednosť prevádzateľa podľa § 427 Občianskeho zákonníka, ktorá nastupuje bez ohľadu na zavinenie. Z vykonaného dokazovania mu vyplynulo protiprávne konanie vodiča G. E. C., ktorý porušil viacero konkretizovaných závažných ustanovení zákona o cestnej premávke, keďže sa plne nevenoval vedeniu vozidla a sledovaniu situácie v cestnej premávke, nedbal na zvýšenú opatrnosť voči cyklistom a chodcom, najmä deťom, viedol vozidlo krátko po požití alkoholu, neprispôbil rýchlosť jazdy, nakoľko jazdil v obci s predpísanou rýchlosťou 50 km/h rýchlosťou 63 až 69 km/h, útekem z miesta nehody sa nezdržal konania, ktoré by mohlo byť na ujmu vyšetrenia dopravnej nehody a neprispôbil rýchlosť jazdy okolnostiam, ktoré bolo možné predvídať, keď zbadal prekážku na ceste v podobe dvoch maloletých cyklistov, ktorí išli v krátkej vzdialenosti pred žalobcom v 1. rade. Mal za preukázané, že k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcov došlo v dôsledku dopravnej nehody dňa 19.8.2016, ktorá bola spôsobená motorovým vozidlom Audi A6, ktoré bolo poistené na základe poisťovnej zmluvy u žalovaného, ktorý je takto v spore pasívne legitimovaný podľa ust. § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z.z.

21. Žalovaný za podstatnú odvolaciu námietku označil nenaplnenie predpokladov pre aplikáciu § 427 Občianskeho zákonníka na danú vec, keď podľa jeho názoru, odvolávajúceho sa na znalecký posudok vyhotovený v trestnom konaní, okolnosť spôsobujúca škodu nemala pôvod v prevádzke vozidla, ale v spôsobe jazdy žalobcu v 1. rade na bicykli, pričom vodič G. E. C. na kolíziu situáciu vyvolanú žalobcom v 1. rade reagoval včas a dopravnej nehode nemohol zabrániť. S týmto záverom sa však odvolací súd nestotožňuje.

22. Podľa § 193 CSP súd je viazaný rozhodnutím Ústavného súdu SR, rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva a ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný

trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal. Z citovaného ust. § 193 CSP vyplýva, že súd je pri rozhodovaní viazaný iba výrokom rozsudku, z ktorého vyplýva, že bol spáchaný trestný čin a o tom, kto je páchatelom trestného činu. Oslobodzujúcim rozsudkom či rozhodnutím o zastavení trestného stíhania súd však viazaný nie je. V prejednávanej veci Okresné riaditeľstvo PZ v Košiciach, odbor kriminálnej polície, oddelenie vyšetrovania trestné stíhanie, ktoré bolo začaté pre prečin ublíženia na zdraví, pretože páchatel' v Košiciach dňa 19.8.2016 v čase okolo 20,20 hod. na prechode pre chodcov so svetelnou signalizáciou nevenoval dostatočnú pozornosť riadeniu osobného motorového vozidla, v dôsledku čoho v pravom jazdnom pruhu zachytil ľavou prednou časťou vozidla zn. Audi A6 maloletého žalobcu v 1. rade a spôsobil mu tak zranenia s dobou liečenia 12 mesiacov zastavil, lebo nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. V tomto trestnom konaní bol vypočutý aj G. E. C. ako podozrivý, avšak vyšetrovaním nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi technikou jazdy vodiča – podozrivého a dopravnou kolíziou s cyklistom – žalobcom v 1. rade. Zodpovednosť za škodu spôsobenú motorovým vozidlom pri dopravnej nehode sa riadi ust. § 420 Občianskeho zákonníka v prípade porušenia právnej povinnosti (zákonom stanovených pravidiel cestnej premávky) zo strany vodiča vozidla a ust. § 427 Občianskeho zákonníka, zakladajúcim zodpovednosť prevádzateľa motorového vozidla, ak vznikla škoda v dôsledku prejavu vyvolaného osobitnou povahou tejto prevádzky. V oboch prípadoch sa uplatňuje aj ust. § 441 Občianskeho zákonníka o tzv. spoluzavinení škody samotným poškodeným, ak prispel svojím konaním ku škodlivému následku. Konečná úvaha o tom, nakoľko sa na spôsobení škody podieľal sám poškodený a teda v akom rozsahu nesie škodu sám, závisí vždy od okolností konkrétneho prípadu po vyhodnotení všetkých príčin vzniku škody ako na strane škodcu, tak aj na strane poškodeného. Tento postup a právny inštitút sa uplatňujú tak v prípadoch, kedy škodca zodpovedá za škodu z dôvodu porušenia právnej povinnosti, tak aj v prípadoch objektívnych zodpovednostných typov – akou je zodpovednosť podľa § 427 Občianskeho zákonníka.

23. Právna úprava zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov podľa § 427 Občianskeho zákonníka je zodpovednosťou založenou na tom, že z hľadiska podmienok vzniku zodpovednostného vzťahu nepredpokladá porušenie právnej povinnosti. Rozhodujúcim je, či škoda bola vyvolaná zvláštnou – osobitnou povahou tejto prevádzky, ktoré prevádzky sú v súhrne označené ako dopravné prostriedky. Ak ide o objektívnu zodpovednosť, ktorej sa zodpovedná osoba (prevádzateľ) nemôže zbaviť tým, že preukáže nedostatok zavinenia, jeho zodpovednosť je vylúčená len pri naplnení liberačných dôvodov (§ 428 Občianskeho zákonníka); zákon tým poskytuje zvýšenú ochranu poškodenému a reflektuje skutočnosť, že dopravné prostriedky predstavujú viac či menej zložité technické zariadenia, s čím sú spojené zvýšené nároky na ich ovládanie, pohybujú sa spravidla vyššou rýchlosťou a vytvárajú preto zvýšené riziko vzniku škody pre prepravované osoby či pre ich okolie.

24. Objektívna zodpovednosť sa tak spája práve s týmito prejavmi typickými pre prevádzku dopravného prostriedku, hlavne s jeho pôsobením na okolie a i na ďalšie osoby spôsobom, ktorý je výsledkom vlastností dopravného prostriedku, schopného premiestňovať sa z miesta na miesto. Objektívna zodpovednosť prevádzateľa dopravného prostriedku – automobilu nastupuje i vtedy, ak bola škoda vyvolaná zvláštnou povahou prevádzky automobilu, pri strete s ktorým utrpel cyklista (či chodec) ťažké poranenie. Jazda vozidla je typická pre prevádzku motorových vozidiel a je charakteristickou vlastnosťou cestnej prevádzky, teda práve jeho osobitnou povahou; stret vozidla s cyklistom, pri ktorom sa prejaví rýchlosť, hmotnosť a kinetická energia vozidla spôsobilá privodiť poškodenie zdravia, je potom práve prejavom tejto osobitej povahy a zakladá zodpovednosť prevádzateľa za škodu podľa § 427 OZ, pokiaľ nie je naplnený liberačný dôvod uvedený v § 428 OZ, alebo ak nebol účinok prevádzky vyvolaný konaním, či opomenutím poškodeného cyklistu v zmysle § 441 OZ.

25. Niet pochýb o tom, že rýchlosť auta je osobitnou vlastnosťou dopravného prostriedku. Podľa zaužívanej súdnej praxe iba výlučné zavinenie poškodeného môže viesť k úplnému zbaveniu sa zodpovednosti prevádzateľa za škodu, avšak len v tom prípade, ak škoda bola vyvolaná osobitnou povahou prevádzky, ale nebola spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke. V takom prípade už nie je rozhodujúce, či škoda bola vyvolaná aj osobitnou povahou prevádzky. Ak bol zavinený protiprávny úkon poškodeného iba jednou z príčin škody vyvolanou osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku, a ak k tomu pristupuje ďalšia príčina, za ktorú zodpovedá prevádzateľ, v takom prípade poškodený znáša škodu pomerne a sčasti za ňu zodpovedná prevádzateľ.

26. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania v danom konkrétnom prípade stanovil podiel poškodeného (žalobcu v 1. rade) na vzniku dopravnej nehody na 20 % a svoju úvahu aj starostlivo a príliehavo odôvodnil. Ak ide o určenie vzájomného vzťahu medzi konaním poškodeného a škodcu, vychádza sa vždy z mieri účasti každého z nich a zvažujú sa všetky príčiny, ktoré viedli k ujme a u škodcu i u poškodeného je možné zohľadňovať len také konanie, ktoré bolo aspoň jednou z príčin vzniku ujmy. Na strane poškodeného sa tiež zvažujú všetky príčiny – existencia a forma zavinenia (úmysel, nebanlivosť nie sú spravidla pre konštatovanie spoluúčasti podstatné – môžu mať ale vplyv na určenie rozsahu spoluúčasti poškodeného na vzniku ujmy). Konečná úvaha o tom, nakoľko sa na spôsobenie škody podieľal sám poškodený závisí vždy od okolností špecifického prípadu po porovnaní všetkých skôr uvedených hľadísk.

27. Záver prvoinštančného súdu o miere spoluúčasti poškodeného – žalobcu v 1. rade na vzniku ujmy vychádza z konkrétnych individuálne určených okolností posudzovanej veci, ako aj zo všeobecnej skúsenosti súdov s prihliadnutím k iným prípadom podobného druhu. Obstojí záver, že obaja účastníci nehody porušili povinnosti, ktoré im zákon o cestnej premávke ukladal. Žalobca v 1. rade tým, že prechádzal prechod na bicykli v dobe, kedy na svetelnom signalizačnom zariadení určenom pre chodcov pre neho svietilo červené signalizačné svetlo, oproti tomu vodič G. E. C. v meste v úseku s predpísanou rýchlosťou 50 km/h jazdil rýchlosťou 63 až 69 km/h a vozidlo viedol krátko po požití alkoholu (útekom z miesta nehody zmaril možnosť stanoviť u neho presné množstvo alkoholu v krvi) a v úseku pri nákupnom centre s predpokladaným zvýšeným pohybom chodcov či cyklistov sa evidentne plne nevenoval vedeniu vozidla a nedbal na zvýšenú opatrnosť voči deťom na chodcov, keď bezprostredne pred nehodou na priechode pre chodcov vnímal dvoch maloletých cyklistov na ňom sa nachádzajúcich. Všetky tieto skutočnosti sa zásadne podieľali na vzniku ujmy žalobcu v 1. rade a porušenie pravidiel cestnej premávky oboma účastníkmi nehody bolo príčinou, bez ktorej by ujma žalobcovi v 1. rade nenastala.

28. Súdom prvej inštancie stanovená miera spoluzavinenia žalobcu v 1. rade na vzniku nehody sa odvolaciemu súdu nejaví ako zjavne neprimeraná. Prvoinštančný súd síce mal k dispozícii závery trestného konania, podľa ktorých nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi technikou jazdy vodiča G. E. C. a dopravnou kolíziou s cyklistom – žalobcom v 1. rade, avšak súd opodstatnene argumentoval objektívnou zodpovednosťou prevádzateľa za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku, významne ovplyvnenou rýchlosťou auta, ako osobitnou vlastnosťou takéhoto prostriedku. Pre svoje závery a úvahy mal prvoinštančný súd zabezpečené všetky podklady a to aj v podobe výsluhu G. H. G., ktorý ako znalec vypracoval pre účely trestného konania znalecký posudok.

29. Za významnú odvolací súd teda považuje rýchlosť motorového vozidla tesne pred nehodou, výrazne prekračujúcu v danom úseku rýchlosť najvyššie povolenú, ktorá významne ovplyvňovala možnosti vodiča reagovať na vzniknutú situáciu, čo je tiež dôležité zohľadniť pri posúdení mieri spoluzavinenia účastníkov dopravnej nehody. Je všeobecne známou skutočnosťou, že pravdepodobnosť fatálnych následkov a závažnosť zranení cyklistu (či chodca) by sa pri nižšej rýchlosti pomerne výrazne znižovala. Pri nižšej nárazovej rýchlosti je vždy a pravidelne intenzita nárazu a tým aj rozsah poranení nižšia a tieto predpoklady, na ktoré sa nevyžadujú odborné vedomosti podstatne ovplyvňujú nahliadanie na rýchlosť vozidla tesne pred úrazovým dejom. Otázka spoluzavinenia teda musí byť riešená vo väzbe na otázky primeranosti dôvodov spoliehania sa účastníkov dopravnej situácie na dopravnú zodpovednosť a disciplínu ostatných zúčastnených osôb.

30. Keďže vodič G. E. C. aj podľa názoru odvolacieho súdu spoluzodpovedá za škodlivý následok, je daná i pasívna legitímácia žalovaného v spore. Hoci tento osobitne v odvolaní nespochybnil svoju pasívnu legitímáciu, ako poisťovateľa motorového vozidla podľa zák. č. 381/2001 Z.z., považuje odvolací súd za vhodné sa k tejto otázke aspoň stručne vyjadriť. Súdna prax (vid. napr. rozh. Najvyššieho súdu SR publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod č. 61/2018) sa ujednotila v tom, že škodou pre účely PZP je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obeť dopravnej nehody, spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. Bližšie dôvody sú obsiahnuté napr. v rozsudku Najvyššieho súdu SR z 31. júla 2017 sp. zn. 6Mcdo/1/2016, kde dovolací súd uviedol „Pre posúdenie otázky pasívnej legitímácie poisťovne je rozhodujúce riešenie otázky, čo treba rozumieť pod pojmom škoda (použitým v PZP). Pre účely tohto zákona treba pojem škoda vykladať extenzívne v tom zmysle, že tento pojem zahŕňa aj nemajetkovú ujmu, ktorej náhrada patrí pozostalým (po blízkej osobe, usmrtenej pri dopravnej nehode) v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla z

titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv, spočívajúci v zásahu do ich práva na súkromný a rodinný život. Účelom poistenia za škody spôsobené prevádzkou motorových vozidiel je zmierniť dôsledky škôd, ku ktorým došlo v súvislosti s touto prevádzkou. Aj podľa dôvodovej správy k zodpovednostnému zákonu je usmrtienie pri dopravnej nehode najzávažnejším dôsledkom tejto udalosti. Pokiaľ podľa súdnej praxe usmrtienie pri dopravnej nehode vyvoláva nielen občianskoprávnu zodpovednosť za škodu, ale aj občianskoprávnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv, musí byť aj táto zodpovednosť predmetom poistného krytia. Ak by mal platiť výklad pojmu škoda vychádzajúci z textu PZP (gramatický výklad), resp. výklad vychádzajúci výlučne z ustanovení OZ o zodpovednosti za škodu, teda ak by náhrada nemajetkovej ujmy pozostalých nemala byť predmetom poistného krytia, prinášalo by to značné majetkové riziko subjektov zodpovedajúcich za takúto nemajetkovú ujmu, ktoré by v individuálnych prípadoch mohlo viesť aj k ich bankrotu. Zároveň by to však mohlo znamenať aj neistotu pozostalých v tom smere, či im prisúdená náhrada bude aj skutočne poskytnutá, resp. riziko, že v prípadoch insolvenčie (platobnej neschopnosti) zodpovedného subjektu táto nebude vymožiteľná. Neprijateľnosť týchto dôsledkov vyžaduje extenzívnu interpretáciu pojmu škoda pre účely PZP tak, že doň patrí aj náhrada nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv pozostalých a teda, že aj táto náhrada je predmetom poistného krytia. Pri výklade a aplikácii právnych predpisov totiž nemožno opomínať ich účel a zmysel, pričom platí, že súd nie je absolútne viazaný doslovným znením zákona, ale sa od neho smie (a dokonca musí) odchyliť, ak to vyžaduje účel zákona, história jeho vzniku, systematická súvislosť a pod. Pri výklade pojmu škoda pre účely PZP treba vychádzať z chápania tohto pojmu v komunitárnom práve. Zodpovednostný zákon bol totiž výsledkom transpozície smerníc Európskej únie, ktoré boli nahradené t. č. platnou Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES zo 16. septembra 2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti. Táto smernica síce nedefinuje pojem škoda, ale z jej textu je zrejmé, že pod týmto pojmom rozumie osobnú ujmu a škodu na majetku, resp. používa slovné spojenie utrpenie „ujmy alebo škody“, či používa termíny „akákoľvek ujma alebo „škoda“ alebo „akákoľvek škoda“. Komunitárne právo chápe škodu ako majetkovú aj nemajetkovú ujmu, resp. za ujmu považuje škodu majetkovú aj nemajetkovú (tu por. napr. rozsudok SD EÚ zo 6. mája 2010 vo veci C-63/09 Axel Walz proti Clickair SA).“

31. Uvedené princípy je možné analogicky aplikovať aj na prípad ujmy spôsobenej samotnej poškodenej osobe, alebo osobám jej blízkym, ak dôjde pri dopravnej nehode k ťažkému zdravotnému poškodeniu a následkom.

32. Pokiaľ ide o samotný základ výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (pred zohľadnením spoluzavinenia), túto žalovaný „v zásade nepovažuje za neprimeranú“ (viď. odvolanie žalovaného č. I. 6 podania), keď spochybnil iba rovnakú výšku náhrady pre všetkých žalobcov a príliš stručné odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie v tejto časti.

33. Občianskoprávna ochrana osobnosti fyzickej osoby podľa § 11 a § 13 OZ prichádza do úvahy pri zásahoch do práv na ochranu osobnosti chránených všeobecným osobnostným právom, ktoré sú kvalifikované, ako neoprávnené (protiprávne). Neoprávneným je zásah do osobnosti fyzickej osoby, ktorý je v rozpore s objektívnym právom (právnym poriadkom). Žalobcovia v danom prípade mohli byť úspešní pri uplatňovaní nároku na ochranu osobnosti podľa § 13 OZ, keďže vodič G. E. C. neoprávnené (protiprávne) zasiahol do ich osobnostných práv spoluzavinením dopravnej nehody, pri ktorej žalobca v 1. rade utrpel celý rad ťažkých zranení a nie je pritom zásadne nutné, aby konanie samej poškodenej osoby (žalobcu v 1. rade) muselo byť po právnej stránke bezzávadné. V súlade s citovaným ust. § 13 ods. 1 OZ na to, aby oprávnená osoba (v preskúmanom rozhodnutí žalobcovia) mala právo domáhať sa ochrany osobnosti sa vyžaduje a zároveň stačí, aby išlo o neoprávnený (protiprávny) zásah do práv na ochranu osobnosti. V prípade existencie takéhoto neoprávneného zásahu ide potom o objektívnu zodpovednosť, bez ohľadu na zavinenie. Správanie samej dotknutej – poškodenej osoby pri neoprávnenom zásahu sa stáva právne významným až pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (§ 13 ods. 2 OZ), ktorú výšku určuje súd podľa závažnosti ujmy a podľa okolností za ktorých k porušeniu práva došlo (§ 13 ods. 3 OZ).

34. Súd prvej inštancie nepochybil pri stanovení výšky peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy prisúdenej žalobcom a túto otázku správne právne posúdil, pokiaľ vo svojej úvahe ohľadne primeranosti peňažnej satisfakcie mal na zreteli, že priznaná peňažná náhrada (jej výška), by sa nemala bez zjavných a podstatných odlišností konkrétneho prípadu odchyľovať od zadost'učinenia priznaného v skutkovo

obdobných prípadoch, keďže súd prvej inštancie vykonal v tomto smere, v súlade s princípom proporcionality, porovnanie s inými už právoplatne rozhodnutými spormi v porovnateľných prípadoch a vzájomnou konzistentnosťou s už judikovanými vecami (s poukazom na konkrétne riešené prípady a ich podobnosti s prejednávaným sporom), čím sa tak naplnila požiadavka jednotného posudzovania porovnateľných prípadov, ktorá vyplýva z ústavne chránenej rovnosti pred zákonom a princípu právnej istoty, zahŕňajúca v sebe tiež potrebu náležitého odôvodnenia výraznejších odchýlok od riešení v typovej judikatúre. Zohľadnením náhrad nemajetkovej ujmy spôsobenej neoprávneným zásahom do súkromia a rodinného života, priznaných súdmi v iných porovnateľných prípadoch podľa názoru odvolacieho súdu možno dosiahnuť relatívne spravodlivé vyčíslenie výšky relutárnej náhrady. Zároveň je potrebné zohľadniť aj vývoj rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR, ktorá sa medzičasom už ustálila na názore, podľa ktorého pri určení výšky primeranej náhrady nemajetkovej ujmy „je potrebné, aby súdy vzali do úvahy aj iné hmotnoprávne predpisy upravujúce odškodnenie, napríklad zákon č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v zmysle ktorého v prípade, ak trestným činom (úmyselným, násilným - pozn. odvolacieho súdu) bola spôsobená smrť, má poškodený nárok na vyplatenie odškodnenia v sume päťdesiat násobku minimálnej mzdy; pri trestnom čine znásilnenia, sexuálneho násillia alebo sexuálneho zneužívania za spôsobenú morálnu škodu stanovuje limit odškodnenia vo výške desaťnásobku minimálnej mzdy“. V tomto prípade súd prvej inštancie prihliadal na zák. č. 215/2006 Z.z., účinný od 1.5.2006 a zrušený od 1.1.2018.

35. Majúc na zreteli uvedené východiská, keďže výška peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy priznanej poškodeným po dopravnej nehode vo svetle aktuálnej judikatúry Najvyššieho súdu SR by nemala dosahovať sumy odškodnenia, ktoré sú priznávané blízkym osobám za smrť spôsobenú úmyselným násilným trestným činom a zároveň v záujme právnej istoty by mala byť konzistentná s inými už právoplatnými rozhodnutiami súdov týkajúcimi sa obdobných prípadov neoprávnených zásahov do osobnostných práv a citovej sféry spôsobených pri dopravnej nehode s tým, že odvolací súd taktiež poukazuje napr. na citované rozhodnutia súdom prvej inštancie v napadnutom rozsudku a rovnako aj na rozsudok Krajského súdu v Trnave z 13.09.2022 sp. zn. 11Co/10/2022 ktorý uvádza, že „pokiaľ ide o výšku nemajetkovej ujmy, tak súd prvej inštancie vo vzťahu k výške uplatňovaných nárokov zistil v dostatočnom rozsahu skutočnosti rozhodné pre meritórne rozhodnutie, prihliadol na zákonom stanovené kritériá priznávania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, keď citovej ujme sa vyrovná len málokterý emočný zážitok, preto jeho vnímanie a prejavy, hoci sú individuálne, možno dôvodne predvídať a správne určil aj výšku tejto nemajetkovej ujmy, ktorá je predmetom voľnej úvahy súdu. Vodiacími parametrami proporcionálne spravodlivého zadosťučinenia je atribút primeranosti, ktorý je rozhodujúcim kritériom priznávania odškodnenia, aby bol dosiahnutý účel kompenzácie. Súd správne prihliadol okrem závažnosti vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo, k naplneniu požiadavky účinného, primeraného zadosťučinenia za vzniknutú nemajetkovú ujmu, ale i k požiadavke nezneužívania tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie. Kritériu primeranosti priznávanej peňažnej satisfakcie priamo úmerne zodpovedá aplikácia tzv. statusu obeť, ktorú objasnil Európsky súd pre ľudské práva vo svojej rozhodovacej činnosti, keď uviedol, že pokiaľ má náprava kompenzačný charakter, jej výška nemusí byť rovnaká, akú by priznal v porovnateľných prípadoch súd, nesmie však byť zjavne neprímeraná okolnostiam prípadu, pričom pri posudzovaní tejto primeranosti je potrebné zohľadňovať aj životnú úroveň v danej krajine, a tiež to, či priznaná suma nevybočuje z právnej tradície v danej krajine. Ústavný súd ČR konštatoval, že pri stanovení výšky čiastky relutárnej náhrady je nutné použiť princíp proporcionality tiež spôsobom, že všeobecné súdy porovnávajú čiastky tejto náhrady prisúdené v iných prípadoch (porov. sp. zn. I.ÚS 2844/2014). Je zrejmé, že žiadna priznaná náhrada nemajetkovej ujmy nikdy nemôže nahradiť stratu manželky, jej úlohou je len zmierniť následky tejto negatívnej ujmy. Jedná sa o primeranú, nie však úplnú náhradu, keď zásah do rodinného a súkromného života žalobcu sa objektívne nedá vyčíslieť. Nemajetková ujma slúži len na zmiernenie citovej ujmy, ktorú žalobca utrpel. Nečakaným šokujúcim úmrtím manželky žalobcu došlo k závažnému zásahu do jeho osobnostných práv, do práva na súkromie a rodinný život, pričom tento následok je nereparovateľný. Pri úmrtí nemôže žiadne zadosťučinenie odčiniť vzniknutú ujmu, ktorá má absolútny charakter. Podľa ustálenej súdnej praxe bola preto daná aplikácia ustanovenia § 11 a 13 ods. 1 OZ. Súčasťou súkromného života je nepochybne aj rodinný život zahŕňajúci vzťahy medzi blízkymi príbuznými, a preto rešpektovanie súkromného, teda aj rodinného života musí zahŕňať právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov s ďalšími ľudskými bytosťami, aby bolo možné okrem iného tiež rozvíjať a naplňovať vlastnú osobnosť. Zavinená smrť blízkej osoby preto môže vzhľadom k vzájomným úzkym a pevným sociálnym, morálnym a citovým väzbám predstavovať natoľko závažnú nemateriálnu ujmu pre rozvíjanie a naplnenie osobnosti pozostalého, že môže byť kvalifikovaná ako ujma znižujúca jeho dôstojnosť, či vážnosť spoločnosti (Nález Ústavného súdu Českej

republiky PL ÚS 16/04 zo 4.5.2005). Strata blízkej osoby je pre každého človeka tou najväčšou stratou, s ktorou sa môže vo svojom živote stretnúť, preto šokujúca smrť manželky žalobcu predstavuje udalosť mimoriadnu s nenapraviteľným následkom, v prípade ktorej je morálna satisfakcia z hľadiska zadosťučinenia nepostačujúca. Základnými kritériami určenia výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch v dôsledku neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti sú závažnosť vzniknutej ujmy ako aj okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. V danom prípade došlo pretrhnutiu rodinných a citových väzieb vyplývajúcich predovšetkým z intenzity vzťahu so zomrelou. Táto intenzita bola daná tým, že žalobca stratil životnú partnerku - manželku. Okrem psychickej bolesti, ktorá v prípade straty veľmi blízkeho človeka je často vnímaná ako neznesiteľná fyzická, obmedzujúca aktivity pozostaleho, je žalobca zasiahnutý stratou osoby, ktorej nezastupiteľným poslaním bolo upevňovanie a pozitívne rozvíjanie citových vzťahov, dávanie lásky i poslania, ktoré ovplyvnia celý budúci život človeka. Následkom úmrtia manželky zostal žalobca sám, čo podstatným spôsobom ovplyvnilo jeho život a jeho sebarealizáciu. Podľa názoru ESLP náhrada nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch musí byť rozumne primeraná utrpenej ujme na povesti (napr. Tolstoy Miloslavsky v. Spojené kráľovstvo). ESLP tiež konštatoval, že pri určovaní výšky náhrady ujmy treba vychádzať z dôkazov preukazujúcich výšku ujmy (napríklad Flux v. Moldavsko, Steel a Morris v. Spojené kráľovstvo). Okrem toho ESLP vyjadril názor, podľa ktorého výška náhrady v konkrétnom prípade musí zohľadňovať výšku náhrady priznávanú vnútroštátnymi súdmi v iných prípadoch týkajúcich sa poškodenia dobrej povesti (napríklad Público - Comunicação Social, S. A. v. Portugalsko. Napokon ESLP zdôraznil, že pri určovaní výšky náhrady za porušenie osobnostných práv musí byť zohľadnená výška náhrady, ktorá je priznávaná za telesné zranenia, alebo ktorá je priznávaná obetiam násilných činov, pričom náhrada za porušenie iných osobnostných práv by nemala bez existencie závažných a dostatočných dôvodov prevyšovať maximálnu výšku náhrady priznávanú za telesné zranenie alebo násilné činy (napr. Italehti a Karhuvaara v. Fínsko. Súd prvej inštancie posúdil vec pri určení výšky nemajetkovej ujmy z vyššie uvedených hľadísk, pričom určená výška nemajetkovej ujmy nie je zjavne nepomeraná k sumám nemajetkovej ujmy priznávaným v obdobných veciach, keď príkladmo Okresný súd Nové Mesto nad Váhom rozsudkom sp. zn. 7C/151/2008 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 6Co/810/2014 priznal za smrť manželky a matky nemajetkovú ujmu pozostalé mu manželovi vo výške 70.000,00 eur a deťom každému po 100.000,00 eur, Okresný súd Nitra rozsudkom sp. zn. 10C/88/2009, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/330/2012 priznal a smrť dieťaťa rodičom nemajetkovú ujmu vo výške každému po 90.000 eur a súrodencom každému po 10.000,00 eur, Okresný súd Trnava rozsudkom sp. zn. 19C/96/2012, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/909/2015 priznal za smrť manželky manželovi nemajetkovú ujmu vo výške 100.000,00 eur a dcére 35.000,00 eur, Okresný súd Trnava rozsudkom sp. zn. 26C/73/2004, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co/270/2011 priznal za smrť dieťaťa rodičom nemajetkovú ujmu každému vo výške 66.387,00 eur, Okresný súd Trenčín rozsudkom sp. zn. 27C/107/2012, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4Co/658/2014 priznal manželovi za smrť manželky nemajetkovú ujmu 50.000,00 eur, Okresný súd Bratislava II rozsudkom sp. zn. 18C/276/2008, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Co/4701201'I priznal rodičom za smrť dcéry nemajetkovú ujmu 49.790,00 eur a pod.“

36. S poukazom aj na vyššie uvedené závery, aj keď v danom prípade nedošlo k úmrtiu poškodeného, ale k trvalému obzvlášť závažnému zdravotnému postihu 14 ročného chlapca, má táto skutočnosť značný dopad na osobnostné práva podľa § 11 OZ a teda preukázané skutkové okolnosti daného prípadu odôvodňujú priznanie náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 16.200,00 eur (po zohľadnení spoluzavinenia žalobcu v 1. rade na vzniku nehody) pre každého zo žalobcov, ktorá je spravodlivá a primeraná závažnosti spôsobenej ujmy, neodstrániteľnosti následkov a okolnostiam porušenia práv žalobcov a môže primerane vyvážiť resp. zmierniť nepriaznivé následky neoprávneného zásahu do ich osobnostných práv a vzniknutú nemajetkovú ujmu možno pokladať za zohľadňujúcu súdmi obvykle určenú výšku peňažného zadosťučinenia nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch i trend vývoja judikatúry v tejto otázke.

37. Pri priznanej výške náhrady žalovaný odvolaním spochybnil len rovnakú výšku plnenia pre každého zo žalobcov, čo podľa neho „nie je, už len z podstaty veci možné a akceptovateľné“. Výšku plnenia zhodnú pre každého zo žalobcov odôvodnil súd prvej inštancie tým, že títo žijú v spoločnej domácnosti, majú úzke rodinné väzby a u všetkých zásah do súkromia bol rovnaký.

38. K výške priznanej ujmy a kritériám pre jej určenie sa však súd prvej inštancie vyjadril aj v bodoch 38., 42., 43. odôvodnenia rozsudku a v bode 44. len špecifikoval matematický výpočet

výšky náhrady a zhrnul dôvody pre priznanie rovnakej výšky náhrady v prospech každého zo žalobcov. Možno polemizovať o tom, či špecifikám danej veci zodpovedá rovnaká výška náhrady pre jednotlivých žalobcov, berúc do úvahy závažnosť vzniknutej ujmy každému z nich, avšak podľa názoru odvolacieho súdu z preskúmaného rozhodnutia úvaha súdu prvej inštancie je dostatočne odôvodnená a rozpoznateľná. Napadnutý rozsudok (jeho odôvodnenie) spĺňa zákonné požiadavky na riadne a presvedčivé odôvodnenie súdneho rozhodnutia v zmysle ust. § 220 ods. 2 CSP a zásad ustálených judikatúrou Ústavného súdu SR tak z formálneho ako aj z obsahového hľadiska. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku jasne a zrozumiteľne uviedol rozhodujúce skutkové zistenia i právne závery ku ktorým dospel po vyhodnotení vykonaných dôkazov. Svoju úvahu a právne závery náležite, zrozumiteľne aj presvedčivo zdôvodnil a vysvetlil z relevantných hľadísk, ktoré v danej veci pri posúdení náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (jej výšky) vzal do úvahy na strane žalobcov i na strane zodpovednej osoby žalovaného (vysoká intenzita následkov neoprávneného zásahu do práva na súkromie a rodinný život a citovej sféry žalobcov, bližšie neurčiteľná doba pôsobenia nepriaznivých následkov, nereparovateľná závažná citová a psychická ujma a vzniknutá trauma u žalobcov vyvolaná ťažkým trvalým poškodením žalobcu v 1. rade (vtedy dieťaťa), ktorý má ťažké postihnutie od mladého veku a ktorý sa predtým nachádzal v dobrom zdravotnom stave, s ktorým mali žalobcovia v 2. až 4. rade silné citové a sociálne väzby, dôverné a harmonické vzťahy v rodine atď.), a preto odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie sa v rozhodnutí riadne vysporiadal taktiež s rozhodnými tvrdeniami a relevantnými argumentmi sporových strán (aj žalovaného) a úvaha súdu má základ v konkrétnych skutkových zisteniach a zohľadňuje individuálne okolnosti posudzovaného prípadu, a to u všetkých žalobcov a za správnu je možno pokladať aj úvahu súdu, podľa ktorej postavenie žalobcu v 1. rade a žalobcov v 2. až 4. rade, ako jeho rodičov a súrodencov v okolnostiach prípadu neodôvodňujú priznanie plnenia jednotlivým žalobcom v rozdielnej výške. Ťažké je porovnávať, kvantifikovať a prípadne odstupňovať celkom špecifickú situáciu každého zo žalobcov – žalobcu v 1. rade, ťažko zdravotne postihnutého, nesúceho v plnej miere doživotné následky utrpených poranení, jeho rodičov, zasiahnutých jeho závažnou nehodou, komplikovaným zdravotným stavom a potrebou poskytovať mu komplexnú starostlivosť a opateru a súrodencov, o šesť rokov mladšieho brata, nepochybne zasiahnutého nehodou a zdravotnými následkami staršieho súrodencov a tiež ochudobneného o plnohodnotné prežívanie súrodeneckého vzťahu a znášajúceho i ťarchu novotvoriaceho sa komplikovaného fungovania rodiny. Odvolací súd preto konštatuje, že preskúmaný rozsudok v žiadnom prípade nemožno považovať za nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, alebo nepresvedčivosť a preto ani nedošlo k odňatiu možnosti žalovaného konať pred súdom a porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces. V súvislosti s uvedenou námietkou žalovaného odvolací súd poukazuje na závery judikované právnu praxou a ustálenou judikatúrou Ústavného súdu SR, podľa ktorých súd vo svojom rozhodnutí nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené sporovou stranou, ale len na tie námietky, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaným stranami sporu (pozri napr. uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV.ÚS 115/2003 z 3. júla 2003).

39. Zo všetkých uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti, ktorou žalovaný bol zaviazaný zaplatiť každému zo žalobcov sumu 16.200,00 eur, ako vecne správny.

40. Žalovaný odvolaním spochybnil aj rozhodnutie súdu prvej inštancie o trovách konania, pri ktorom tento postupoval v súlade s § 255 ods. 1 CSP, priznajúc žalobcom nárok na ich náhradu v rozsahu 100 % z priznanej náhrady nemajetkovej ujmy.

41. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

42. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

43. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol po zohľadnení špecifik konania o náhradu nemajetkovej ujmy, kde výška plnenia závisí aj na úvahe súdu. So zaužívaní súdnej praxe vyplýva základne pravidlo, podľa ktorého kritériom na priznanie nároku na náhradu trov konania je miera úspechu vo veci, závisiaca od vzťahu meritórneho rozhodnutia k žalobnému petitu. Existujú však prípustné výnimky, kedy strane sporu môže byť priznaná plná náhrada trov konania aj napriek tomu, že nemala vo veci plný úspech, napr. keď rozhodnutie o výške plnenia závisela od úvahy súdu. Rozhodnutie o výške

plnenia – jeho vyčíslení, teda musí závisieť od úvahy súdu, ktorá sa týka len skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia (nie základu uplatneného nároku). Takýto spôsob rozhodovania o trovách sa uplatňuje aj pri rozhodovaní súdu o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, podľa § 13 ods. 3 OZ.

44. V danej veci sa však žiada, aby súd prvej inštancie pri rozhodovaní o trovách konania reagoval i na výsledok sporu, pri ktorom vychádzal z 20 % podielu poškodeného (žalobcu v 1. rade) na vzniku nehody, čo malo vplyv následne i na výšku priznanej náhrady a svoju úvahu v tomto smere náležite vysvetlil. Záver prvoinštančného súdu o spoluzavinení nehody žalobcom v 1. rade ovplyvnil rozhodnutie o základe nároku, čo môže mať vplyv i na rozhodovanie o trovách. V novom rozhodnutí o trovách konania súd prvej inštancie sa vyjadrí i k argumentácii odvolateľa týkajúcej sa trov, vrátane poukazu na znenie § 10 ods. 8 zák. č. 655/2004 Z.z. vo väzbe na ním použitý dôvetok, že trovy konania sa budú odvíjať „z priznanej náhrady nemajetkovej ujmy“. Odvolací súd tiež upozorňuje, že v konaní vznikli aj trovy štátu (viď. napr. uznesenie z č.l. 300 súdneho spisu).

45. V novom rozhodnutí o trovách konania rozhodne súd prvej inštancie i o trovách tohto odvolacieho konania.

46. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).